

מִזְמוֹר שָׁירוּ לְהֵי שִׁיר חֶדֶשׁ כִּי
נַפְלָאוֹת עֲשָׂה.

בָּאָן יִשְׁלַח לְהַסְפֵּל, שְׁפֵל מֵה
שְׁבָרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּעוֹלָם,
כָּלָם אָמְרִים שִׁירָה וְתִשְׁבָחוֹת
לִפְנֵיו, בֵּין לְמַעַלָּה בֵּין לְמַטָּה.
וְאָמַר תֹּאמֶר שְׁהָם מַעַצְמָם (ר"א הי')
אָוּמָרִים אֲתָה הַשִּׁירָה הַזָּה - בְּפָנָה זֶה
וְדָאי! שְׁזַהּוּ סּוֹד עַלְיוֹן. אָכְלָה
אָלוֹן, הַאֲרוֹן קִיה עַל גַּבּוֹן. וּכְיוֹן
שְׁהַאֲרוֹן נִשְׁקָל עַלְיהָם וּשְׁמָחוֹו
לְמַעַלָּה, הַן שְׁרוּ נַיָּא לְאַשְׁכָּנוּ
שִׁירָה, שְׁהָרִי בֵּין שְׁגַנְטָל מַהֲן
הַאֲרוֹן, הַיּוֹ גּוֹעָתָה כְּדַרְךָ שָׁאָר
הַפְּרוֹתָה שֶׁל הַעוֹלָם וְלֹא אָמָרוּ
שִׁירָה. וְדָאי שְׁהַאֲרוֹן שְׁעַל גַּבּוֹן
עֲשָׂה אָוֹתָן לְזֹמֵר.

מִזְמוֹר. הַרִּי בָּאָרְנוֹן, וְנִתְחָבָּר,
וּכְפֵל בְּתוּב מִזְמוֹר לְדוֹד אוֹ לְדוֹד
מִזְמוֹר, וּכְאָן לֹא אָמַר דָּוד כָּלָל.
אָלָא מִזְמוֹר, שְׁעַתִּידָה רִוְם
תְּקִדְשׁ לְזֹמֵר אָוֹתוֹ בָּזְמָן שִׁקְדָּים
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֲתָה יִשְׂרָאֵל מִן
הַעֲפָר, וְאָז שִׁירָוּ לְהֵי שִׁיר חֶדֶשׁ.
אוֹ הַוָּה חֶדֶשׁ. שְׁהָרִי שִׁירָה כְּזֹו
לֹא נָאָמָרָה מִיּוֹם שְׁנָבְרָא הַעוֹלָם.

תוספתא

רַבִּי יוֹסֵי בֶן רַבִּי יְהוּדָה הַלְّה
לְרֹאֹות אֶת רַבִּי חַיִּיא. אָמַר לוֹ,
יָאָמַר מַר אָמַשׁ שְׁמַע אֶת הַפְּרִשָּׁה
הַזָּה, אַיְהָ אָמַרְוּ בְּעַלְיִ הַכְּרִימָתָא
שְׁפִרְשָׁוּהָ בְּעַנְיָן הַנֶּשֶׁמָה. אָמַר,
אֲשֶׁרִי חַלְקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים
בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁכֹךְ הַתּוֹרָה הִיא
בְּלִבָּם כְּמַעַן גָּדוֹל שֶׁל מִים,
שָׁאָף עַל גַּב שְׁסּוֹתִים אָוֹתוֹ -
מְרֻב הַמִּים פּוֹתְחִים מַעֲינּוֹת
שְׁנוּבָעִים לְכָל עַבָּר.

בָּא תְּשִׁמְעָה, רַבִּי יוֹסֵי, אֲהוֹב
אַתָּה. אָנֹנוּ אָמַר לֹךְ בְּפִרְשָׁה הַזָּה,
לְעוֹלָם אַיִן גּוֹרֵף הָאָדָם נִכְנָס
בְּחַשְׁבּוֹן הַצְּדִיקִים עַל יַד דּוֹמָה,
עַד שְׁתְּרָאָה הַנֶּשֶׁמָה פְּנַקֵּס סִמְן שְׁנוּתִים לְהַכְּרוּבִים בָּגָן עַדָּן.

הַכָּא אֵית לְאַסְפְּכָלָא, דְּכָל מֵה דְּבָרָא קְרָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעַלְמָא כְּלָהוּ אָמְרִי תְּשִׁבְחָנוּ
וּשְׁוֹרְתָא קְמִיה בֵּין לְעִילָּא בֵּין לְתִפְאָ, וְאֵי
תִּימָא דְּאִינָהוּ מְגַרְמִינִיהוּ (ר"א ל"ג ח'ו) אָמְרִי
שְׁוֹרְתָא דָא, הַכִּי הוּא וְדָאי הַרְזָא עַלְאהָ אִיהָוּ
אָכְלָה הַגִּי, אַרְוֹנָא הַהָה עַל גְּבִיְהוּ, וְכִיּוֹן
הַאֲרוֹנָא אַשְׁתְּקִיל עַלְיִהוּ וְשְׁוֹיְוָה לְעִילָּא
אַיְנוֹן שְׁרִירִיו (נ"א לְאַשְׁכְּנוּ ט) שְׁוֹרְתָא, דָהָא כִּיּוֹן
דְּאַתְּגַטְּלִיל מְפִיְהוּ אַרְוֹנָא הוּוּ גַּעַן כְּאוֹרָח
שְׁאָר פְּרוֹת דְּעַלְמָא וְלֹא אָמָרוּ שְׁוֹרְתָא. וְקַאי
אַרְוֹנָא (דף קכג ע"ב) דְּעַל גְּבִיְהוּ עַבְדִּי לְזֹמְרָא.

מִזְמוֹר. הַא אַוְקִימָנָא, וְאָתְמָר בְּכָלָא כְּתִיב
מִזְמוֹר לְדוֹד אוֹ לְדוֹד מִזְמוֹר. וְהַכָּא
לֹא אָמַר דָּוד כָּלָל. אֶלָּא מִזְמוֹר דָּרוֹמָה קְרָשָׁא
זֹמֵן לְזֹמְרָא לִיהְיָה לְזֹמְנָא דְּיָוָנָא קְרָשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּה לִישְׁרָאֵל מְעַפְּרָא. וּכְדִין שִׁירָוּ לִיְיָ שִׁיר
חֶדֶשׁ, כִּדִין אִיהָוּ חֶדֶשׁ, דָהָא שְׁוֹרְתָא כְּהַאי
לֹא אָתְמָר מִיּוֹמָא דְּאַתְּבָרִי עַלְמָא.

תוספתא

רַבִּי יוֹסֵי בֶן רַבִּי יְהוּדָה אָזֵל לְמִיחָמִי לְרַבִּי חַיִּיא, אָמַר
לִיהְיָה לִימָא מַר אֵי שְׁמַע סָאֵי בְּרִישָׁתָא הַיְד אָמְרוּ
מְאָרֵי מְתִגְנִיתָא דְּפִרְשָׁוּהָ בְּעַנְיָן דְּגַשְׁמָתָא. אָמַר וּבְאָה
חַוְלָקִיהָוּן דְּצַדִּיקָיָא בְּעַלְמָא דָאָתִי, דָבָר הַיָּא אָוּרִיתָא
בְּלִבְחָוֹן כְּמַבוּעָא רַבָּא דְּמִיאָ, דָאָף עַל גַּב דְּמִסְתִּימִין
לִיהְיָה, מְסִגְיָוֹת מִיא פְּתִיחִי מְבּוּעָז דְּגַבְעָין לְכָל עַיְבָר.

תְּאַשְׁמָע רַבִּי יוֹסֵי רַחִימָא אַתָּה, אָנוּ אִيمָא לְךָ בְּהַאי
פְּרִישָׁתָא, לְעוֹלָם אֵין גּוֹרֵף הָאָדָם נִכְנָס בְּחַשְׁבּוֹן
הַצְּדִיקִים עַל יַד דּוֹמָה, עד שְׁתְּרָאָה הַנֶּשֶׁמָה פְּנַקֵּס
סִימְןָא שְׁנוּתִינָן לְהַכְּרוּבִים בָּגָן עַדָּן.

עד שְׁתְּרָאָה הַנֶּשֶׁמָה פְּנַקֵּס סִימְןָא שְׁנוּתִים לְהַכְּרוּבִים בָּגָן עַדָּן.

אמר רבי יוסי, אני שמעתי שהנה הנשמה, אחר שנכונתה לשם, היא הולכת לעלות למקומה למעלה, ולא לרpta למטה. אבל קדם שפעלה ותכנס, העשית אפוטרופוס הגור עלי יד דומה, ומראה לו שראוי הוא לקבל שכר הוא לקבול שכר ארבע מאות עלמות.

אמר רבי חייא, הנה רבי אלעזר אמר, שהרי דומה יודע קדם, משום שפクリזים עיליה בגין עצן. אבל אני כה שמעתי - שבזמן שפוגנים לה פנקס, חזרה על הגור להכניסו בפקק של הצדיקים על ידי דומה. זהו שבתו בא אם אתה לו שמעני נמתי בספר השדה קח מפני. מה זה הספר השדה? זה הפטוף של ארבע מאות העולמות שנוגנים לו לירשה.

בשער יוסף היה שומע הפרשה זו מראשי הישיבה, היה אומר: מי שהוא עפר, מה הוא [ר' זוכה זהה? מי יזכה וממי יקומו? זהו שבתו (תהלים כד) מי יעלה בהר ה' וגוי.

אמר רבי אבא, בא ראה מה שבתו, וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הפסך. זהו הפטוף הגדול שלהם עלמות וכטופים. ארבע מאות שקל פסח - ארבע מאות עלמות והנאות וכטופים. עבר לטחר - רב נחמן אמר, שייעבר כל שעורי שמים וירושלים של מעלה, ואין מותחה בירן.

בא ראה מה כתוב, ואחריו בן קבר אברהם את שרה אשתו, ונמנה עם שאר הצדיקים בחבורם מפתחה דמגנא על ידי דודמה. אמר רבי יצחק הכהן גמירא כל איננו כתיבין בידי דודמה וממן על ידי יקומוין לזמן דzman לאחיה דידי עפרה. ווי להונ לרשיעיא דלא כתיבין על ידי בפקק, שי אברה בגיהנם לעלמיין, ועל דא נאמר (דניאל יב) ובעת ההיא יפלט עמד כל הנמצא בתוכו בפקק, (עד באן תוספთא

אמר רבי יוסי אני שמעنا דהא נשmeta בתר דעתית תפנ היא אולת לסלקא לאטרה לעילא ולא למיתת למטא, אבל קודם שתעללה ותפנס נעשת אפטויפות הגוף על יד דומה ומראה לו שראוי הוא לקבל שכר ארבע מאות עלמות.

אמר רבי חייא ה' רבי אלעזר אמר, דהא דומה ידע קודם משום דמקורי עלה בוגנתא דעתו. אבל אנא כה שמענה, די בעדנא דיבבין לה פנקסא חור על גופא לאעיל ליה בפקק דצדיקיא על ידי דודמה. הרא הוא דכתיב אך אם אתה לו שמעני נמתי בספר השדה קח מפני. מהו בספר השדה, דא כסופה דעלמין ארבע מאות דיבבין ליה לאחסנה.

רב יוסף בדור הוה שמע פרשṭא דא ממאריהון דמתיבתא, הוה אמר, מאן דאייהו עפרא מאי קא (ר' גאנא) זכי להאי. מאן יזכה ומאן יקום הרא הוא דכתיב, (תהלים כד) מי יעלה בהר ה' וגוי.

אמר רבי אבא תא חזי מאי דכתיב וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הפסח, דא הוא בטופא רבטה דאיןון עלמיין וכטופין. ארבע מאות שקל בספר, ארבע מאות עלמות והנאות וכטופין. עובר לטוחר. רב נחמן אמר שייעbor כל שעורי שמים וירושלים של מעלה ואין מותחה ביריה.

תא חזי מה כתיב ואחריו בן קבר אברהם את שרה אשתו, ונמנה עם שאר הצדיקים בחבורם מפתחה דמגנא על ידי דודמה. אמר רבי יצחק הכהן גמירא כל איננו כתיבין בידי דודמה וממן על ידי יקומוין לזמן דzman לאחיה דידי עפרה. ווי להונ לרשיעיא דלא כתיבין על ידי בפקק, שי אברה בגיהנם לעלמיין, ועל דא נאמר (דניאל יב) ובעת ההיא יפלט עמד כל הנמצא בתוכו בפקק, (עד באן תוספთא

ידי דומה. אמר רבי יצחק, כה למדנו, כל אותם שבתובים בידי דודמו וממניהם על ידו, יקומוין לזמן שעתיד להחיות שובי עפר. אויל לרשותם שאינם כתובים בגיהנם לעולמים, ועל זה נאמר (דניאל יב) ובעת ההיא יפלט עמד כל הנמצא בתוכו בפקק. עדaan Tosfata